

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ — και ο Ξενος Τυπος —

'Επιμέλεια: ΚΙΜΩΝ ΦΡΑΪΕΡ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΝΤΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
«Νεοελληνικά λογοτεχνικά ψευδώνυμα». 'Αθήνα, Κολλέγιο 'Αθηνών. 144 σελ. 100 δρχ.

Στό περιδιάβασμά μου μέσα από την ελληνική λογοτεχνία, άναρωτήθηκα συχνά γιατί οι Έλληνες συγγραφείς έχουν μιά τέτοια λίση προς τά ψευδώνυμα, νομίζω πολύ μεγαλύτερη άπ' όσο οι 'Αμερικανοί ή οι 'Αγγλοι συγγραφείς. Τώρα ό Κυριακός Ντελόπουλος, διδλοθηκάριος στό Κολλέγιο 'Αθηνών, μάς έδωσε τό πρώτο βιβλίό στό είδος του, πού εκδίδεται στην 'Ελλάδα: «Νεοελληνικά λογοτεχνικά ψευδώνυμα», στό όποίο μπορεί κανείς νά άπευθύνεται γιά πληροφορίες ή νά δοσκή γιά εύχαρίστηση.

Βέβαια, είναι άπόλυτα κατανοητό γιατί ό 'Ιωάννης Παπαδιαμαντόπουλος, μεταναστεύοντας στή Γαλλία, θέλησε νά διακριθί σαν Ζάν Μορεάς. 'Ενοιωσα πολλές φορές έκπληκτος γιατί μιά γνωστή μου, ή Μίς Glasscock (μίς 'Υολοπέους στό ελληνικά) δέν άλλαξε ποτέ τ' όνομά της. Καθαρή δικαιοτροφή, φαντάζομαι, ή οικογενειακή περηφάνεια. 'Από τήν άλλη μεριά, μερικά άπό τά ψευδώνυμα πού διαλέγονται δέν κάνουν «τό τριαντάφυλλο νά μυρίζη πιά γλυκά» μέ τήν άλλαγή του όνόματος· και έχω στό μυαλό μου όρισμένα άπό τά πιά φαντασιώδη πού καταγράφονται σ' αύτή τή συλλογή: Γάτος τής γειτονιάς, Πίκ - Νίκ, 'Αίς - Κρήμ, Θάνατος, 'Αθάνατος, 'Αλήτης, Τενεκές, Κουνούπι, Κοκταίηλ ή Φίς - Φίς. Μικροί κύριοι διαθέτουν έναν πρωτεικό κατάλογο περισσότερων άπό τριάντα ψευδώνυμα: 'Ο Βουτταρίδης είχε 33, ό Ξενοπούλος 35, ό Καζαντζάκης 6, ό Σεφέρης (άπό τό Σεφεριάδης) είχε

ένα πού ξέφυγε άπό τήν προσοχή του Ντελόπουλου: 'Ιγνάτιος Τρελός.

Τό πολύτιμο και διασκεδαστικό αυτό βιβλίό χωρίζεται σέ τέσσερα μέρη: 1) 'Αληθινά όνόματα μέ τά ψευδώνυμά τους. 2) Ψευδώνυμα πού τά ακολουθούν τά αληθινά όνόματα. 3) 'Αναφορές στα κείμενα πού μπορούν νά δρεθούν αύτά τά ψευδώνυμα. 4) Πρόσωπα και βιβλία άπό τά όποια πάρεθκαν οι πληροφορίες. 'Υπάρχουν 1.451 καταγραφές γιά 938 συγγραφείς, μερικές άπό τήν εποχή τής τουρκικής κατοχής, μερικές άπό τό 1830 κι' έπειτα, αλλά οι περισσότερες γιά συγγραφείς του 20ού αιώνα. Περιλαμβάνονται τά όνόματα συγγραφέων πού μετανάστεψαν σέ άλλες χώρες και πήραν ξένα όνόματα· επίσης μερικοί ξένοι πού ήρθαν στην 'Ελλάδα και πήραν ελληνικά όνόματα. Σέ μερικές περιπτώσεις, όπως στην καταγραφή του δικού μου όνόματος, ή άλλαγή του όνόματος δέν είναι στην πραγματικότητα ψευδώνυμο. Τήν εποχή πού με πήγαν στις 'Ηνωμένες Πολιτείες, σέ ηλικία σχεδόν τριών χρονών, ως Κίμωννα Καλογερόπουλο, ό πατέρας μου είχε ήδη αλλάξει νομικά τό οικογενειακό του όνομα σέ Φράιερ, πού σημαίνει περιπατητής καλόγερος. Δέν διάλεξε τήν άκριβή λέξη πού μεταφράζει τό Καλόγερος στό άγγλικό και πού είναι «monk», έπειδή θυμίζει τό άγγλικό «monkey», πού σημαίνει «μαϊμού». 'Αλλά, άκόμα και τό Καλογερόπουλος ήταν ένα παρατσούκλι πού οι συγχωριανοί του έδωσαν στον παππού μου άπό τον πατέρα του 'Ιωάννη Μητράκα, όταν γύρισε άπογοητευμένος έπειτα άπό άρκετά καταθλιπτικά χρόνια ως καλόγερος στό 'Αγίο 'Όρος.

KIMON FRIAR
BOOKS ABROAD